

Janez Sušnik, Přemysl Sobotka, Gottfried Kneifel in Christian Poncelet

Dvodomnost - dodana vrednost demokraciji

Državni svet RS je 19. oktobra 2006 organiziral mednarodni posvet, da bi osvetlil prednosti in izkušnje delovanja zgornjih domov v parlamentarnih demokracijah. Udeležili so se ga predsednik Senata Francoske republike Christian Poncelet, ki je bil tudi na uradnem obisku v Sloveniji, ter predsednika Zveznega sveta Republike Avstrije Gottfried Kneifel in Senata Češke republike Přemysl Sobotka.

Dvodomnost parlamentov prispeva k ravnovesju oblasti, izboljšanju zakonodaje in učinkovitosti zakonodajnega procesa, utrjuje zakonodajne in nadzorne funkcije parlamenta in omogoča popolnejšo zastopnost najširših interesov različnih skupin državljanov. To so bili uvodni poudarki posveta, ki ga je odprl predsednik Državnega sveta Janez Sušnik. Poudaril je, da ima Državni svet različne ustavne pristojnosti – da zahteva odločilni veto na zakon, da daje mnenja na vse zadeve iz svoje pristojnosti, da zahteva parlamentarno preiskavo, razpis referendumov, presojo ustavnosti in zakonitosti različnih aktov. Mnenja k različnim zakonom in drugim predpisom posreduje Državnemu zboru. Ta mnenja so pomemben prispevek k sprejemanju zakonov v zakonodajnem procesu kljub nekaterim omejitvam, kot je na

primer, da Državni svet ne more predlagati amandmajev. Ne glede na to, da Državni zbor odločilni veto večinoma preglasi z absolutno večino, pa gre zakon še enkrat skozi sito sprejemanja, kjer se ponovno pretehtajo posamezna vprašanja in javnost opozori na pomanjkljivosti. Predsednik Sušnik je opozoril še na dileme glede statusa Državnega sveta, še zlasti ob decentralizaciji države, ki uvaja pokrajine. Državni svet bi ob ustrezni politični volji lahko utrdil vlogo zastopnika lokalnih – po novem pokrajinskih interesov. Tako bi se še bolj približal prebivalcem in ščitil njihove interese po vsej Sloveniji, ko nenehno iščejo možnosti reševanja socialnih, pravnih, družinskih in drugih problemov vsakdanjosti. Državni svet to uresničuje tudi z odprtostjo za ideje in pobude civilne družbe, to pa je porok za večjo stopnjo demokracije.

Blizje državljanom

Zaključuje se četrto leto sedanjega mandata in čas je za premislek o vlogi Državnega sveta v slovenski parlamentarni demokraciji. Ob tej priložnosti je pred vami prva številka biltena, s katerim želimo naše delo bolj približati javnosti, ki o njem ni dovolj obveščena. In to kljub temu, da so predlogi Državnega sveta velikokrat v procesu odločanja in sprejemanja različnih politik upoštevani in zelo pozitivno vplivajo na kakovost odločitev.

Državni svet zastopa nosilce socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov. Predstavlja večplastnost pogledov na aktualne politike. Po Ustavi lahko kot drugi dom Državnemu zboru predlaga sprejem zakonov, daje mnenja o vseh zadevah iz svoje pristojnosti, zahteva ponovno odločanje o zakonu, razpis referendumov in preiskavo o zadevah javnega pomena. Ena pomembnejših vlog, ki ga postavlja med vidne institucije v državi, pa je njegova povezanost s civilno družbo. S številnimi javnimi posveti omogoča civilni družbi in jo spodbuja, da se aktivno vključuje v procese soodločanja o zadevah javnega pomena. Državni svet je vidnejši akter med politiko in javnostjo, je povezovalac različnih družbenih interesov, ki se prek civilne družbe širijo na vse družbene segmente gospodarstva, šolstva, kulture, zdravstva, znanosti, kmetijstva itd. tako na državni kot na lokalni ravni. Je pretvornik idej, predlogov in zahtev, ki se na ta način lahko uresničijo v zakonodajnem procesu - medij med civilno družbo oziroma državljanji in politiko. V Državnem svetu smo prepričani, večji sta naša dostopnost in odprtost najširši javnosti, večja je stopnja demokracije. Želeli pa bi si, da bi bili državljanji bolj obveščeni o pomenu in možnostih njihove lastne nenehne aktivnosti za skupno dobro, ne samo na volilni dan.

Zato različne javnosti, predstavnike civilne družbe in vse državljanje vabimo, da se nam skozi prepoznavanje pomembnih družbenih in gospodarskih trendov pridružite pri prizadevanjih, da prepričamo tiste, ki odločajo, da nam prislusnejo in upoštevajo naše pripombe.

V imenu Državnega sveta vam želim vesel božič in vse dobro v novem letu.

Janez Sušnik
Predsednik

Pomen in vloga dvodomnosti
stran 2

Državni svet na mednarodnem prizorišču
stran 2 (spodaj)

Premišljena odločnost Državnega sveta v letu 2006
stran 4

Z rednih sej Državnega sveta v letu 2006
stran 7

Državni svet odpira vrata civilni družbi
stran 7

INTERESNA SKUPINA LOKALNIH INTERESOV je številčno najmočnejša interesna skupina v Državnem svetu. Na sejah obširneje obravnavamo zakone, ki so ključni za delovanje lokalnih skupnosti.

V l. 2006 so bile sprejete ustavne spremembe, ki so omogočile, da se v Republiki Sloveniji z zakonom ustanovijo pokrajine kot širše samoupravne lokalne skupnosti na drugi ravni lokalne samouprave. Interesna skupina je te spremembe podprla in opozorila, da je za uspešno nadaljevanje regionalizacije treba opredeliti tudi ustrezen način financiranja pokrajin. Predlog zakona o financiranju občin pomeni napredek pri uveljavitvi načel lokalne samouprave, saj se z njim vzpostavljajo rešitve, ki občinam zagotavljajo ustrezne finančne vire in njihovo sorazmernost financiranja z nalogami. Hkrati bo to pomenilo večjo finančno avtonomijo in manjšo odvisnost občin od sredstev državnega proračuna in s tem večje število občin, ki se samofinancirajo.

V interesni skupini se svetniki srečujemo tudi s problematiko razvojnih razlik med občinami in individualnimi težavami posameznih občin, ki pa jih morajo posamezniki reševati v okviru skupne veljavne zakonodaje. V interesni skupini se zavzemamo za skladen regionalni razvoj, ki bo zmanjšal razvojne razlike med občinami in hkrati olajšal nadaljnjo pripravo dokumentov s področja regionalnega razvoja.

Marjan Maučec
Vodja interesne skupine

Pomen in vloga dvodomnosti

Bolje mislita dve glavi kot ena sama (Victor Hugo)

Christian Poncelet, predsednik Senata Francoske republike in idejni oče Združenja evropskih senatov, ustanovljenega leta 2000, je na posvetu povedal, da je dvodomnost realnost, ki se stalno spreminja in se geografsko širi, saj se je njihovo število v zadnjih dobrih 30 letih povečalo za sto odstotkov. Po njegovem mnenju dvodomnost nudi veliko prednosti: lahko predstavlja federalne enote v zvezni državi; je prostor za razmislek, ki omogoča dodatni pogled na zakon, na vladno politiko. Že Victor Hugo je rekel, da bolje mislita dve glavi kot ena sama. Enako velja za parlamente, kjer je dvodomni parlament večje jamstvo za kakovost zakonov. Dvodomnost pomeni boljše predstavništvo različnih sestavnih delov družbe in njene raznolikosti, na primer v francoskem Senatu del senatorjev predstavlja Francoze v tujini. Dvodomni sistemi tudi odgovarjajo na nove demokratične zahteve, ki izhajajo iz zahtev lokalne samouprave in zahtev po večji bližini z ljudmi, ki se soočajo s konkretnimi problemi. Je del evropske ustave, del načela subsidiarnosti. Dvodomnost je instrument za ravnotežje med institucijami in za zaščito pred agresivnostjo večine in pritiski aktualnih dogodkov.

Dvodomnost pomeni raznolikost, saj zgornji domovi dejansko odsevajo raznolikost družb, ki jih predstavljajo, in tako dopolnjujejo predstavništvo, ki ga zagotavlja spodnji dom. Poncelet ocenjuje, da je ena od glavnih pomembnih pristojnosti zgornjih domov nadzorna funkcija. Zgornji domovi so prostor za razprave, kjer državljani sami oblikujejo mnenja. Na tak način se je razvila tudi ideja o Evropi kot celoti suverenih narodov.

Drugi domovi parlamentov so večinoma neodvisnejši od vlad in tako lažje ocenjujejo javne politike, ki jih uresničujejo oblasti. Poncelet je prepričan, da dvodomnost omogoča približevanje in integracijo različnih skupnosti ter pluralnih identitet, kjer se postopoma razvija zamisel o skupnih interesih. Ne glede na različna mnenja dialog vendarle vodi do sprejemljive skupne odločitve.

Dvodomnost ima zgodovinski pomen in je del prihodnosti. Danes so vsi Evropejci in ostali svet del globalizacije in modernizacije. Zato se je treba skupaj zavzeti za interese skupnosti, ki je bila v preteklosti vpeta v nenehne spore. Prizadevanja te skupnosti je treba usmeriti v pravo evropsko kohezijo.

Christian Poncelet in Přemysl Sobotka

Gottfried Kneifel, predsednik Zveznega sveta Republike Avstrije, je poudaril, da je treba ohraniti in krečiti dobrososedske odnose tudi na ravni parlamentarcev. Evropa je nenehno del sprememb, enako je z demokratičnimi sistemi, s teritorialnimi skupnostmi. Zato je pomembna prilagoditev novim danostim in ta proces reform velja tudi za zgornje domove.

Razvoj EU glede na načelo subsidiarnosti je nova perspektiva in izziv za zgornje domove. Kot je prepričan Kneifel, subsidiarnost zahteva več dela in s tem več predstavnikov različnih interesov, ki si bodo to delo porazdelili, če naj bi se okrepile okoliščine za povečanje zaupanja v Evropo. Predsednik Zveznega sveta je opozoril, da so v Avstriji pogosto razpravljali o smislu zgornjega doma, a danes federalizem vzpostavlja identiteto v Avstriji. Za Avstrijo je pomembna identiteta dežel, še zlasti v svetu, kjer je globalizacija zelo močna. Pomemben je občutek pripadnosti, ker ta krepi samozavest pri odpiranju svetu in omogoča odločne korake v smeri razvoja skupne Evrope.

V sistemih zveznih dežel, kot ga ima Avstrija, ima načelo subsidiarnosti celo dvojni pomen na dveh ravneh: med EU in državami članicami in med zvezo in deželami. In Zvezni svet naj bi bil kot neka vez v teh odnosih med deželami na eni strani in zvezo ter EU na drugi strani.

Zvezni svet mora biti močna roka avstrijskih dežel, zlasti pri kakovostnem reševanju vprašanj, ki so lastne deželam, meni Kneifel. Če bo zgornji dom združeno nastopil v Evropi, potem bo več možnosti za uresničitev želja in interesov državljanov. Tako so v Avstriji določili vlogo Senata kot posrednika med oblastjo in državljani, mnogi svetniki pa imajo tudi deželne in državne funkcije in pogosto poznajo želje državljanov bolje kot pa parlamentarci.

Predsednik Sušnik na tiskovni konferenci v Pragi

IZREDNO SREČANJE ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV V PRAGI

Predsednik Državnega sveta Janez Sušnik se je 29. septembra udeležil izrednega srečanja Združenja evropskih senatov, ki je potekalo ob 10. obletnici Senata Češke republike. Tema srečanja je bila Zgornji domovi parlamentov in njihova vloga v 21. stoletju. Predsednik Sušnik

je v svojem govoru izpostavil 15-letne izkušnje slovenskega Državnega sveta in poudaril, da je čas za premislek o nadgradnji njegove vloge oziroma pristojnosti. Poudaril je še, da zgornji domovi igrajo pomembno vlogo pri odločanju o zadevah, ki je potekalo ob 10. obletnici Senata Češke republike. Tema srečanja je bila Zgornji domovi parlamentov in njihova vloga v 21. stoletju. Predsednik Sušnik

najširših interesov. Združenje je sprejelo deklaracijo, v kateri so predsedniki zapisali, da dvodomnost parlamentov prispeva k ravnovesju oblasti, izboljšanju zakonodaje in učinkovitosti zakonodajnega procesa, utrjuje zakonodajne in nadzorne funkcije parlamenta in omogoča popolnejšo zastopnost najširših interesov različnih skupin državljanov.

Přemysl Sobotka, predsednik Senata Češke republike, je poudaril, da je tradicija dvodomnosti pri njih zelo bogata, saj sega v obdobje Avstroogrske. Vrh je dosegla v obdobju Masarykove demokratične Češkoslovaške. Nacizem in komunizem pa sta kot totalitarna režima in sovražnika parlamentarne dvodomnosti to tradicijo prekinila.

Leta 1996 so na Češkem Senat obnovili. Novi Senat je v tem času utrdil svoj pomen, saj se je večkrat uspešno vključil v oblikovanje zakonov, pri reševanju vladne krize leta 1998, pri sprejemanju strateških odločitev češke zunanje politike. Kot ustavna garancija deluje predvsem v dveh oblikah: brez soglasja Senata ni mogoče spremeniti ustave ali določil, ki zagotavljajo temeljne pravice državljanov, obenem pa nastopa tudi v vlogi zaščite ustavnega reda. Prednost češkega drugega doma je način volitev: na vsaki dve leti se spremeni samo tretjina Senata in ga tako v bistvu ni mogoče razpustiti. Tako oblikuje osnovni steber stabilnosti ustavnega sistema.

Na posvetu so razpravljali tudi slovenski strokovnjaki.

Slovenija ima dvodomni parlament

Mag. Branko Grims je poudaril, da imamo v Sloveniji dvodomni sistem. Državni svet je namreč demokratično izvoljeno telo, ki je zapisano v ustavi in sodeluje v zakonodajnem postopku. Posebej je izpostavil šibke pristojnosti Državnega sveta, ki ne more učinkovito nasprotovati Državnemu zboru v zakonodajnem in ustavnorevidijskem postopku. Med možnostmi sprememb ureditve Državnega sveta je omenil pridobitev močnejših pristojnosti, lahko pa bi imeli enodomni parlament, ki bi se razdelil v primeru odločanja o regionalnih zadevah. Za spremembe pa je potrebna dvotretjinska večina poslancev Državnega zbora.

PRESEDNIKA SUŠNIK IN MIRONOV NA BRDU

Na vabilo predsednika Janeza Sušnika je bil od 27. do 30. julija na prvem uradnem obisku v Sloveniji predsednik Sveta federacije Federalnega zbora Ruske federacije Sergej Mironov. Na gradu Brdo sta se najprej sestala oba predsednika, nato pa so pogovori potekali med obema delegacijama. Predstavniki obeh strani so

poudarili pomembnost kulturnega in gospodarskega sodelovanja, ki se po blagovni menjavi vedno bolj krepi in širi na različna področja. Oba predsednika sta se v okviru združenja senatov sestala že večkrat, obisk Mironova pa je še dodatna spodbuda k sodelovanju med obema zgornjima domovoma. Predsednika sta poudarila pomen sodelovanja v okviru slovanskega foruma, ki

Dr. Rajko Pirnat je spregovoril o splošnem predstavištvu in korporativizmu, s katerima je opisal nekaj dilem o vlogi in strukturi Državnega sveta. Poudaril je, da je splošna predstavniška zbornica proizvod univerzalizma in se je razvila pozneje kot zgornji dom, ki je bil od nekdanj predstavnik korporativizma. Vloge drugega doma so različne in se med seboj prepletajo. Drugi dom je lahko ostanek preteklosti, lahko je predstavnik federalnih oz. teritorialnih enot ipd. Novo vlogo bo Državni svet lahko dobil kot predstavnik interesov pokrajin. Lahko pa se ohrani kot korektiv Državnemu zboru z daljšo mandatno dobo, ob spremenjenem volilnem sistemu in da bo pasivna volilna pravica dvignjena na višjo starost, 40 let. Tako bi Državni svet postal stabilnejše telo.

Dr. Franc Grad je osvetlil način nastanka Državnega sveta, ki je bil oblikovan kot kompromis v času nastajanja nove slovenske ustave v začetku 90. let. Kompromis je na eni strani omogočil sprejem ustave, vendar na drugi strani pustil številna odprta vprašanja. Državni svet je bil uvrščen v obstoječo ureditev tik pred sprejemom ustave in je kot tak nedorečen. Zaključil je z mislijo, da je zaradi nedorečenosti njegovega položaja potrebna sprememba njegove ustavne vloge. Grad vidi kot najbližjo možno rešitev, da Državni svet postane predstavnik lokalnih interesov.

Dr. Igor Lukšič je prvi dom primerjal z družino, navezanostjo na mater in očeta, drugi dom pa z odhodom v svet, ko človek zapusti dom in družino. Zato je trn v peti tistim, ki ne morejo odrasti. Prvi dom torej predstavlja neko konzervativnost, drugi pa neoliberalnost. Državni svet ni na očeh javnosti, je pa zelo pomemben za doseganje in utrjevanja soglasja. Drugi dom po njegovem mnenju moti tiste, ki v politiki vidijo zgolj tehniko vladanja, s katero se prenašata zmagovita volja na volitvah in prizadevanje za čim več zakonov v čim krajšem času, ne pa mehanizma za vzpostavljanje trajnejšega soglasja. Izpostavil je, da ni dobro, če se kdo iz tega razloga loteva ukinitve Državnega sveta, in končal z mislijo, naj Državni svet postane še bolj Državni in manj svet.

Dr. Miro Cerar je poudaril, da drugi dom na splošno zagotavlja dodatno varovalko v sistemu zavor in ravnovesij. Njegova vloga v demokraciji na eni strani pomeni sredstvo, na drugi pa cilj. Prepričan je, da je drugi dom, kot kažejo izkušnje tudi pri nas, lahko koristen element v sistemu demokracije. Državni svet ima kljub svoji šibkejši vlogi pristojnost, ki presega pristojnosti mnogih drugih domov parlamentov: lahko zahteva razpis zakonodajnega referenduma na vsak sprejet zakon. To je paradoksalna pristojnost. Na eni strani je zelo močna, na drugi strani pa je sploh ne more izkoriščati, saj bi to pretiravanje lahko postalo kontraproduktivno za demokracijo. Poudaril je, da Državni svet potrebuje reformo tako v sestavi kot v pristojnostih in da bi kazalo okrepite njegovo demokratično vlogo.

INTERESNA SKUPINA DELOJEMALCEV

S pomočjo Državnega sveta poskušamo predstavniki delojemalcev vplivati na Državni zbor, da pri svojih odločitvah upošteva tudi interese slovenskega delavstva. To je toliko bolj potrebno takrat, ko odpove socialni dialog in prihajajo v ospredje zgolj interesi kapitala in politike. Takrat nam na koncu ostane prav Državni svet, da reši tisto, kar se rešiti še mora.

Pri svojem delu želimo opozarjati člane Državnega sveta o najpomembnejših težavah slovenskega delavstva, ki mu lahko, če niso pravilno rešene v zakonodajnih postopkih, močno poslabšajo življenjske razmere. Želimo gojiti tisto nujno socialno občutljivost, ki naj omogoči, da bodo sadi napredka deležni vsi, ne le elite.

Tako smo se aktivno vključili v dialog o davčnih reformah. Še zlasti smo opozarjali na negativne posledice, ki bi jih imela uvedba enotne davčne stopnje na življenjski standard in gospodarske razmere. Opozarjali smo na negativne posledice sprememb zakonodaje na področju minimalne plače in socialnih transferjev.

Smo skupina, ki zna in mora povezovati interese zaposlenih in brezposelnih, tako na področju kulture, izobraževanja, gospodarstva in vsega javnega sektorja.

Smo skupina, ki poskuša krepiti zaupanje ljudi v institucije političnega sistema tudi tako, da popravlja napake drugih.

Mag. Dušan Semolič
Vodja interesne skupine

ponuja vrsto še neizkoriščenih možnosti. V času globalizacije je pomembno iskati tisto, kar nas povezuje in bogati, sta še dejala. Prav vsakoletna spominska svečanost pri Ruski kapelici pod Vrščicem, kateri je ob 90. obletnici prisostvoval predsednik Mironov kot vodja ruske delegacije, je tudi izraz slovenskega razumevanje zgodovinskih vrednot in žrtev prijateljskega ruskega naroda.

**INTERESNO SKUPINO NEGOS-
PODARSKIH DEJAVNOSTI** sestavlja šest predstavnikov: predstavniki raziskovalne dejavnosti, zdravstva, univerz ter visokih in višjih šol, kulture in športa, socialnega varstva ter vzgoje in izobraževanja. V Državni svet smo izvoljeni po različnih sistemih in skladno s tem tudi gojimo različne oblike usklajevanja s svojimi volilnimi bazami, najpogosteje z letnimi (lahko tudi večkrat na leto) srečanji s predstavniki društev, drugih organizacij ali javnih zavodov s področij, ki jih predstavljamo v Državnem svetu. Pogosto tudi organiziramo javne obravnave odprtih vprašanj ali zakonskih predlogov, ki zadevajo naša področja dela.

V letu 2006 smo se vključili v razpravo k novele Zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom, predlagali smo razširitev izredne seje Državnega sveta z obravnavo novele Zakona o vojnih veteranih s predlogom za sprejem odločilnega veta, podprli smo predlog za odločilni veto na novelo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, vključili smo se v obravnavo predlogov novele Zakona o prekrških, Zakona o občinskem redarstvu ter oblikovali pobudi Vladi in Ministrstvu za zdravje za vgraditev koncepta zdravstvenega varstva "Zdravje v vseh politikah" v državni razvojni program ter glede razvoja sistema in zmogljivosti centrov za svetovanje in podporo.

Ob obravnavi Predloga zakona o verski svobodi smo člani interesne skupine na seji Državnega sveta posebej izpostavili vprašanje svobode vernih in nevernih ter financiranja plač.

Obravnavali smo še predloge novel Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o dohodnini in Zakona o financiranju občin. Spodbudili smo posvet o neposrednem in individualiziranem financiranju storitev. Aktivno smo sodelovali v komisijah Državnega sveta in v GLOB (Global legeslater of balanced environment) - Parlamentarni skupini Slovenije.

Anton Peršak
Vodja interesne skupine

Premišljena odločnost Državnega sveta v letu 2006

Odločilni veto na Zakon o vinu uspešen

Odločilni veto na Zakon o vinu, ki ga je Državni svet sprejel na izredni seji 23. decembra 2005, je 12. januarja 2006 dobil svoj epilog v Državnem zboru. Poslanci so se ob ponovnem glasovanju z absolutno večino strinjali z državnimi svetniki in zakona niso sprejeli. Državni svet je zakonu oporekal zaradi razdelitve vinorodnih območij na deželi Primorska in Vzhodna Slovenija. Tudi v strokovnih krogih in pri večjih vinarjih ter v Odboru za vinogradništvo pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije je bilo sprejeto stališče, da je perspektivnejša podpora trem vinorodnim deželam (Primorska, Podravje, Posavje), Podravje in Posavje pa se iz geografskih in strokovnih razlogov preimenujeta v Severovzhodno (okolih do levega brega Save) in Jugovzhodno vinorodno deželo (okolih desnega brega Save).

Ob novem vladnem predlogu zakona je Državni svet na juljski seji ugotovil, da sledi ciljem, kot je varstvo potrošnikov in pridelovalcev vina, ter usmeritvi h kakovostni pridelavi, ki je ključna za večjo konkurenčnost pridelovalcev vina in grozdja ter prilagoditev razmeram v EU. Glede na prvi nesprejeti zakon so odpravljene nekatere administrativne ovire, število vinorodnih okolišev je zmanjšano s štirinajst na devet, vinorodne dežele pa ostajajo tri. Delitev na tri vinorodne dežele je skladna s stališčem Državnega sveta, ki pa je ponovno opozoril na strokovne pomanjkljivosti, ki so bile razlog za odločilni veto, npr. na dosladkanje vina, ki je z zdravstvenega vidika nedopustno, saj dodani sladkor v vinu vsebuje toliko glukoze kot fruktoze, kar je vprašljivo za zdravje vseh diabetikov. Tudi stekleničenje kakovostnih vin zunaj območja vinorodnega okoliša je nedopustno, saj sta stekleničenje in s tem priprava za trg na območju vinorodnega okoliša nujni zaradi ohranitve avtentičnosti oziroma porekla vina. Nov zakon je Državni zbor sprejel 12. oktobra 2006.

Državni svet v letu 2006 poslal Državnemu zboru šest zakonov v ponovno odločanje

Državni svetniki so v skladu s svojimi ustavnimi pooblastili v letu 2006 šest zakonov, ki jih je sprejel Državni zbor, ocenili za neustrezne in potrebne dodelave njihovih pomanjkljivosti. Na zakone so sprejeli odločilne vete in jih vrnili v Državni zbor, ki pa pri ponovnem odločanju ni sledil argumentiranim opozorilom Državnega sveta.

DELEGACIJA ŠANGHAJSKEGA ODBORA NA OBISKU V DRŽAVNEM SVETU

V okviru kitajske fotografske razstave in gospodarskega foruma v Ljubljani je 19. junija predsednik Državnega sveta Janez Sušnik sprejel delegacijo kitajske ljudske politične posvetovalne konference - odbora Šanghaj, ki jo je vodil pod-

predsednik Yu Yunbo. Obe strani sta poudarili pomen političnih, gospodarskih in kulturnih stikov med obema državama oziroma mestoma, ki bi jih bilo treba še okrepiti. Predsednik Sušnik je pozdravil kitajsko pripravljenost za odpiranje v svet, ki se bo predstavila tudi z organizacijo olimpijskih iger 2008 in svetovno gospodarsko razstavo 2010.

Zakon o odpravljanju posledic dela z azbestom in novela Zakona o vojnih veteranih

Državni svet je na izredni seji 29. novembra sprejel odločilni veto na novelo Zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom. Cilj predlagateljev novele je bil, da se dopolni Zakon o odpravljanju posledic dela z azbestom z okoljskim in ne samo s poklicnim vidikom azbestnih bolezni, kar je med drugim zahteval tudi Državni svet, ki je na zakon vložil odločilni veto že marca 2006. Zakon se omejuje le na osebe, zaposlene v gospodarskih družbah, ki so predelovale, skladiščile azbest, in osebe na delovnih mestih, kjer so bile izpostavljene azbestu, zato je predlog razširil uporabo zakona tudi na osebe, ki so živele v okolju, v katerem so zbolele zaradi izpostavljenosti azbestu. Vendar pa so se pravice iz prvotnega predloga omejile le za osebe, ki so zbolele za mezoteliomom. Zato je Državni svet poudaril, da mora zakon določiti pravico do predčasne upokojitve, ki bo vezana izključno na verificirano bolezen zaradi izpostavljenosti azbestu. Zaradi vplivov delavčevega delovnega okolja se namreč pri azbestnih bolnikih bistveno poveča verjetnost, da obolijo za rakom na pljučih. Pravico do ustrezne odškodnine je treba z zakonom zagotoviti tudi zakonitim dedičem prizadetih oseb. Prav tako je po mnenju Državnega sveta nujno uzakoniti register delavcev, izpostavljenih azbestu, ki bo nudil dobro podlago za zgodnje odkrivanje azbestnih bolezni pljuč. Državni svet ponovno poudarja, da morajo biti pravice enake za vse upravičence, ki so zboleli zaradi izpostavljenosti azbestu.

Predstavnika Vlade na izredni seji Državnega sveta

Tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojnih veteranih za Državni svet ni sprejemljiv. Noveli so državni svetniki nasprotovali, ker neargumentirano širi krog upravičencev, zmanjšuje pomen in vlogo vojnega veterana in zapostavlja vrednote, ki naj bi bile vodilo pri podeljevanju tega statusa dejanskim upravičencem. Predlagali so tudi, da se s predlogom uredi financiranje Zveze združenj borcev NOB, saj z razveljavitvijo Zakona o financiranju Zveze združenj borcev NOV Slovenije sredstva za njeno delovanje niso več zagotovljena.

PRESEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA VIII. SREČANJU ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV V BERNU

Predsedniki zgornjih domov so na srečanju 20. in 21. aprila razpravljali, kako politiko in odločanje približati ljudem, zlasti z vidika načela subsidiarnosti in demokracije. Poudarili so pomen odločanja o posameznih vprašanjih na lokalni

ravni, saj je ta način odločanja mnogo bližje ljudem, ter se zavzeli, da se na višji ravni odloča o zadevah, o katerih na nižji ni mogoče. Prav zato so pomembna zastopstva lokalnih in drugih posebnih interesnih skupin v nacionalnih parlamentih. Zgornji domovi so pomemben element v sistemu zavor in ravnovesij, saj lahko na različne načine vplivajo na odločanje v

Novela Zakona o visokem šolstvu

Novela visokošolskega zakona, na katero so državni svetniki na izredni seji 29. junija izglasovali odločilni veto, diplomantom odvzema že pridobljene pravice brez obrazložitve in tako krši načelo pravne države. Posega v že podeljena pravna razmerja in s tem v načeli pravne varnosti in zaupanja v pravo, saj udeleženci visokošolskega študija nimajo nikakršnega zagotovila, da ne bo prišlo do ponovnega posega v pravno državo. Zakon tudi ni usklajen s Svetom za visoko šolstvo. Državni svetniki noveli še očitajo, da podaljšuje študij, posledično pa onemogoča leta 2004 zastavljeno reformo visokega šolstva. Z razvrščanjem starih in novih diplomskih stopenj je zakonska novela razvrstila prvo diplomsko stopnjo, kar pomeni daljši študij ter posledično zmanjšuje zaposljivost diplomantov prve diplomske stopnje.

Zakon o določitvi minimalne plače

Državni svet je 11. oktobra sprejel odločilni veto na Zakon o določitvi minimalne plače. Ocenil je, da nov način določanja minimalne plače, ko po posvetovanju s socialnimi partnerji minimalno plačo ugotovi pristojni minister, ni ustrezen, saj bo Vlada oziroma ministrstvo samo določalo višino tako minimalne plače kakor tudi drugih socialnih transferjev brez soglasja Ekonomsko-socialnega sveta. Svetniki so še menili, da sprejeti zakon ne zagotavlja ohranitve realne vrednosti minimalne plače in da bodo s tem prizadeti prav tisti zaposleni, ki jim ohranjanje realne vrednosti minimalne plače pomeni veliko. V zakonu tudi manjka »varovalka« za povečanje minimalne plače v primeru, ko bi bila inflacija nad pričakovano višino. Državni svet je še ugotovil, da je povečanje minimalne in zajamčene plače za 2 odstotka (upoštevaje oceno rasti cen življenjskih potrebščin v letu 2006) prenizko, saj so se cene življenjskih potrebščin po podatkih Statističnega urada RS od avgusta 2005 do avgusta 2006 povečale 2,6 odstotka. Za ohranitev socialne varnosti in socialne pravičnosti bi bilo treba institut minimalne plače urediti v posebnem sistemskem zakonu.

Novela Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja

Državni svetniki so z odločilnim vetom, ki so ga na sistemski šolski zakon sprejeli na seji 8. novembra, nasprotovali zmanjšanju števila predstavnikov zaposlenih v svetu zavoda s 5 na 3 zaradi enakomerne zastopanosti interesnih skupin v svetu ter zaradi uveljavljanja načela partnerstva med sodelujočimi v procesu izobraževanja in vzgoje. Zmanjšanje števila strokovnih delavcev v svetih zavodov po mnenju državnih svetnikov ne bo izboljšalo kakovosti njihovega delovanja, temveč se bo zaradi ostalih dveh interesnih skupin okrepil vpliv politike na delovanje šol. Državni svet je opozoril, da zmanjševanje števila zaposlenih v svetih zavodov pomeni, da predlagatelj pri izbiri ravnateljev ne zaupa strokovnim delavcem v vrtcih, šolah in dijaških domovih ali da

se mu dosedanja izbira ravnateljev zdi sporna. Državni svet dvomi, da bo zmanjšanje števila zaposlenih v svetih zavodov privedlo do izbire kakovostnejših ravnateljev. Politična motivacija lahko ob spremenjeni sestavi svetov zavodov strokovna merila pri izbiri ravnateljev potisne v ozadje.

Državni svetniki pred odločitvijo o odločilnem vetu

Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom in novela Zakona o medijih ostala brez odločilnega veta

Državni svet na izredni seji 2. novembra ni sprejel odločilnega veta na Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji, ki ga je predlagala Interesna skupina delojemalcev. Interesna skupina delojemalcev je namreč ugotovila, da naj bi bili s sprejetim zakonom prizadeti zlasti tisti, ki so zaradi bolezni prisiljeni ostati na zdravljenju in so zato dlje časa odsotni z dela. Rešitve, ki slabšajo usklajevanje njihovih osnov za nadomestila plač v primeru bolniške odsotnosti, niso ustrezne. Ni razloga, da bi država v imenu poenotenja in varčevanja oškodovala prav tiste, ki so pomoči najbolj potrebni. Povrh tega so to sredstva, ki se ne financirajo iz proračuna, pač pa preko prispevkov, ki jih plačujejo zaposleni, in je tudi zato nujno treba poiskati rešitve, ki bi bile usklajene s socialnimi partnerji. Zakon tudi ni bil usklajen med socialnimi partnerji na Ekonomsko-socialnem svetu.

Prav tako Državni svet na izredni seji 2. junija ni podprl predloga odločilnega veta na novelo Zakona o medijih. Predlagatelji odločilnega veta so v svoji zahtevi izpostavili vprašanje popravka in 21. člena, ki govori o zaščiti pred potencialnimi škodljivimi medijskimi vsebinami. Smiselno bi bilo razrešiti vprašanje razlikovanja med odgovorom in popravkom ter razlikovanja med pravico do odgovora in pravico do zahteve po popravku. Tako bi bilo mogoče preprečiti morebitne zlorabe pravice do popravka.

Predsednik Sušnik med govorom v švicarskem parlamentu

INTERESNA SKUPINA DELODAJALCEV v letu 2006 je pozorno spremljala in obravnavala teme, ki jih je Državni svet ocenil za pomembne. Posebej je bila pozorna na vsebine s področja gospodarstva in politike ter socialnoekonomskega dialoga. Osredotočila se je zlasti na delo komisij za gospodarstvo, za malo gospodarstvo in turizem ter za mednarodne odnose in evropske zadeve. Članica interesne skupine Marta Turk je tudi predsednica Komisije za gospodarstvo, tako da smo bili z delom te komisije zelo dobro seznanjeni, saj je spodbudila naše številne aktivnosti.

Vodja interesne skupine sem se udeleževal aktivnosti vseh najpomembnejših organov Državnega sveta. Na sejah kolegija predsednika Državnega sveta sem zastopal stališča interesne skupine. Člani smo se udeležili vseh sej Državnega sveta in bili argumentirani v razpravah in glasovanju. Pri tem je pomembno, da je član interesne skupine Jože Stanič podpredsednik Državnega sveta. Pretok najpomembnejših informacij s strani Državnega sveta je bil tako olajšan, vpliv interesne skupine pa večji, kot je sicer značilno za druge interesne skupine, ki svojih članov nimajo na takšnih položajih.

V letu 2006 je treba postaviti predvsem reformo davčne zakonodaje. Zgodovinska posledica nenehnih korekcij davčnih sistemov v Sloveniji je botrovala temu, da je v Sloveniji delo med najvišje obdavčenimi, kar zmanjšuje konkurenčnost gospodarstva, hkrati pa podjetjem odzira potreben kapital za investicije v rast in razvoj ter s tem posledično v zagotavljanje večje varnosti za zaposlene. Obstoječa zakonodaja tako ni bila stimulaturna niti za podjetnike niti za posameznike, saj ni omogočala pravih ugodnosti ne enim in ne drugim. Prav zato se je z novo davčno zakonodaja želelo popraviti obstoječe probleme, kar je interesna skupina obravnavala najbolj pozorno.

Mag. Jožko Čuk
Vodja interesne skupine

zakonodajnem procesu ter nadzorujejo delo vseh sodelujočih tako v nastajanju zakonodaje kot tudi v njenem izvajanju. Velik pomen so predsedniki drugih domov pripisali nenehnemu dialogu z državljanji, saj lahko parlamenti le na tak način sprejmejo odločitve, ki jih bodo podpirali tudi ljudje. Velik pomen ima zato transparentnost delovanja celotnega parlamenta,

tako preko medijev, ki spremljajo njegovo vsakodnevno delo, kot tudi preko srečanj politikov s prebivalci. Predsednik Sušnik je v svojem govoru predstavil delovanje Državnega sveta kot zastopnika lokalnih in funkcionalnih interesov.

Državni svet o dogodkih na območju Hotize

V zvezi z obmejnimi dogodki pri Hotizi je Državni svet na izredni seji 13. septembra soglasno protestiral proti izvajanju gradbenih del hrvaške strani na območju pri Hotizi, kjer meja med državama uradno še ni določena. Pozval je slovensko vlado, da od hrvaške vlade zahteva takojšnje ukrepanje za zaustavitev del na vodovarstvenem nasipu med naseljema Hotiza in Kot na levem bregu reke Mure in s tem zavaruje interese slovenskih državljanov. Dejstvo je, da so delavci hrvaških vodnogospodarskih podjetij zaradi obnove nasipa začeli odstranjevati grmovje in drevje na območju, ki leži na območju hrvaškega katastra, vendar so zemljišča v slovenski lasti. Za ta dela pa hrvaška stran ni imela ustreznih dovoljenj slovenskih oblasti, o posegu pa slovenski lastniki zemljišč sploh niso bili obveščeni.

Proti prodaji Ljubljanskih mlekarn tujemu kupcu

Državni svetniki so 11. oktobra na seji podprli pobudo, ki sta jo v zvezi s prodajo Ljubljanskih mlekarn tujemu kupcu predlagali interesni skupini lokalnih interesov ter kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev. Vlado in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so pozvali, naj preprečita prodajo Ljubljanskih mlekarn tujemu kupcu zaradi ohranitve nacionalnega interesa proizvodnje mleka v Sloveniji in naj se Ljubljanske mlekarnice uvrstijo med podjetja nacionalnega pomena.

Na Ustavnem sodišču

Pravilnik o plačilih staršev za programe v vrtcih

Državni svet je na junijski seji sprejel zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti tretjega odstavka 4. člena in 4.a člena Pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih. Ocenil je, da pravilnik v prvem odstavku 4.a člena neenakopravno z drugimi zaposlenimi razvršča starše, ki se jim ugotavlja dohodek na osnovi višine katastrskega dohodka, v višje plačilne razrede ne glede na dejansko višino mesečnega dohodka na družinskega člana. Takšno ugotavljanje dohodka je neutemeljeno in krši načelo enakosti pred zakonom. Pravica do enakega obravnavanja kmetov bi se lahko omejila samo zaradi pravic drugih staršev, ki v tem primeru niso prizadete. Pristojnemu ministru Zakon o vrtcih ni dal pooblastila za drugačno obravnavo kmetov pri ugotavljanju (oz. višanju) plačilnih razredov mimo upoštevanega dohodka na družinskega člana ter upoštevanja preživnine otroka (ki je namenjena izključno otroku) v lasten dohodek družine vseh staršev. Slednje je ugotovilo tudi Ustavno sodišče RS v zvezi s socialnovarstvenimi pravicami iz Zakona o socialnem varstvu.

Novela Zakona o visokem šolstvu in Uredba o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja

Državni svet je na septembrski seji sprejel zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti novele Zakona o visokem šolstvu in Uredbe o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja. Predlagal je, naj Ustavno sodišče do končne odločitve zadrži izvrševanje spornih določb, saj bi z izvrševanjem omenjenih predpisov lahko nastale težko popravljive posledice. Oba predpisa posegata v že pridobljene pravice in upravičena pričakovanja, s čimer kršita načelo zaupanja v pravo. Opozorilo se je na seji v novembru deloma pridružil tudi državnozborni Odbor za visoko šolstvo, znanost in tehnološki razvoj in podprl mnenje zakono-

nodajno-pravne službe Državnega zbora v zvezi z delom, ki govori o statusu, pristojnostih in sestavi Sveta za visoko šolstvo, da mora Svet za visoko šolstvo svoje delovanje prilagoditi določbam Zakona o državni upravi. Kadar svet opravlja upravne naloge, mora postopati v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo delovanje in postopanje državne uprave oziroma izvrševanje javnih pooblastil. Državni svetniki so namreč opozorili, da visokošolska novela v zvezi s sestavo sveta in senatov krši ustavno načelo enakosti in enakega varstva pravic ter načelo enakosti z določbo o krajši dobi študentskega mandata.

Ustavno sodišče deloma ugodilo zahtevi Državnega sveta glede Zakona o divjadi in lovstvu

Zakon o divjadi in lovstvu iz leta 2004, ki je ob svojem sprejemu doživel hude kritike in odločilni veto Državnega sveta, je dočakal še epilog na Ustavnem sodišču RS. Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, ki se je začel z zahtevo Državnega sveta in drugih pobudnikov, 9. novembra izdalo odločbo. V njej ugotavlja, da so v neskladju z ustavo nekateri izmed poglobitnih členov zakona, ki imajo med drugim vpliv tudi na Zakon o društvih. Državni svet je zahteval presojo ustavnosti in zakonitosti dvajsetih členov zakona. Za določbe 26. člena ter šestega in osmega odstavka 29. člena je Ustavno sodišče ugotovilo, da so v neskladju z ustavo, 56. člen pa je delno razveljavilo. Zakonodajalec mora pomanjkljivosti odpraviti v enem letu.

Z opozorilom Državnega sveta se je Ustavno sodišče strinjalo glede trajanja prednostnih pravic pri pridobitvi koncesije. Zakonodajalec namreč ni omejil in je s tem postavil v neenakopraven položaj druge subjekte, ki bi lahko sodelovali na javnem razpisu v nadaljnjih postopkih podelitve koncesije. Prav tako je Ustavno sodišče ugotovilo neskladnost z ustavo tistega dela zakona, s katerimi se posega v pričakovane pravice lokalne skupnosti, da pridobijo del plačila za koncesijo kot svoj lastni finančni vir, saj zakonodajalec ni uredil, da del koncesijske dajatve pripada tudi občini. Državni svet je v zahtevi navedel neskladnost z ustavo dela zakona, ker ne določa kriterijev, po katerih naj bi se sredstva, pridobljena iz koncesijskih dajatev, delila, in ne določa upravičencev teh sredstev. Ustavno sodišče se je strinjalo z Državnim svetom in odločilo, da je sporni del zakona neskladen z ustavo. Državni svet tudi trdi, da zakon posega v pravico do zbiranja in združevanja. Ustavno sodišče je določilo, da imajo lovske družine, ki so do sedaj upravljale z lovišči, prednost le pri prvem podeljevanju koncesije, nato pa morajo biti izenačene z vsemi drugimi subjekti, ki bodo lahko enakopravno sodelovali na javnem razpisu v nadaljevanju podeljevanja koncesije. Obenem mora odslej del koncesije, ki jo plačuje upravljavec lovišča, dobiti tudi občina, pri čemer ne gre za neposredno stekanje sredstev v državni proračun.

Več si lahko preberete na www.ds-rs.si.

Z rednih sej Državnega sveta v letu 2006

Državni svetniki so mesečno zasedali na desetih rednih sejah in sprejeli mnenja k predlogom zakonov in drugih predpisov. Dvakrat so se sestali zunaj Ljubljane. Na Ptujju je bil njihov gostitelj župan. Predsednik Državnega sveta Janez Sušnik ter državna svetnika Robert Čeh in Marjan Maučec pa so se srečali še s ptujskimi gimnazijci, s katerimi so se v okviru mednarodnega šolskega raziskovalnega projekta pogovarjali o vlogi Državnega sveta, pomenu slovenskega turizma in gospodarstva, o ekologiji in o možnostih promocije Slovenije v tujini. Na povabilo direktorja Krajinskega parka Goričko so državni svetniki julija zasedali v Gradu na Goričkem.

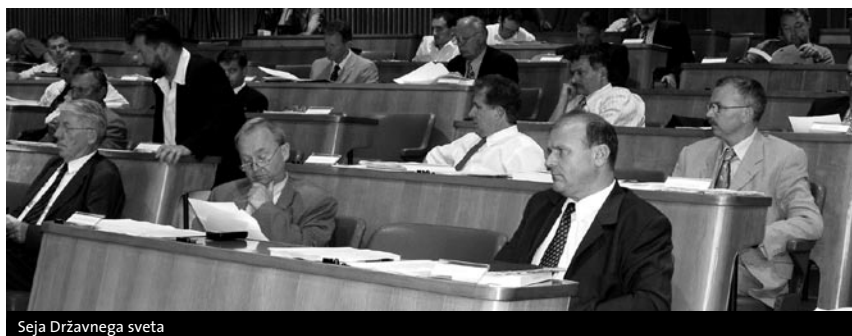

Seja Državnega sveta na Ptujju

Med pomembnejšimi predlogi zakonov, ki jih je Državni svet obravnaval, je bil poleg tistih, na katere je sprejel odločilne vete, tudi Predlog zakona o gospodarskih zbornicah, ki ga državni svetniki niso podprli, ker so menili, da bi bila potrebna temeljita analiza organiziranosti vseh zbornic v slovenskem gospodarskem prostoru, in bi se šele potem lahko odločalo o (ne)obveznem članstvu in o reprezentativnosti predstavnikov gospodarskih interesov, odločitev za reformo le enega segmenta zbornične organiziranosti pa je vprašljiva. Ocenili so, da so spremembe zborničnega sistema na področju gospodarstva potrebne, vendar bi veljalo ohraniti obvezno članstvo, za majhna in srednja podjetja pa bi bila smiselna svobodna izbira članstva v katerokoli zbornico.

Marca je minister za obrambo predstavil aktualne naloge na področju obrambnega sistema ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Državni svet pa je v nadaljevanju na podlagi zakonodajne pobude sprejel Predlog sprememb zakona o dohodnini. Državni svet je z odločilnim vetom novembra 2005 ocenil, da se z uveljavitvijo novih zakonskih rešitev spreminja vrednostni sistem dotedanje ureditve, saj takšne rešitve povečujejo neenakost in socialno razslojenost oziroma nepravilno prerazporejajo davčna bremena. Veljavni zakon je vpeljal obdavčitev obresti na depozite za vse državljanke.

Na decembrski seji je Državni svet sprejel Predlog za avtentično razlago 1. točke prvega odstavka 49. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah. Državni svet predlaga, naj se omenjena določba razume tako, da se javno izvajanje objavljenih del v obliki neposrednega pouka v ustanovah, ki ne opravljajo šolske dejavnosti, ne šteje za prosto uporabo. Ob obravnavi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o referendumu in o ljudski iniciativi je predlagal, da se pobuda za razpis zakonodajnega referendumu razširi tudi na Državni svet, ki je po uvrstitvi v Ustavi RS pred Vlado.

Seja Državnega sveta

Državni svet odpira vrata civilni družbi

Z volilno bazo s področja socialnega varstva

Državna svetnica Marija Perkovič je januarja v Državnem svetu organizirala delovni sestanek s svojo volilno bazo s področja socialnega varstva. Sestanka so se udeležili predstavniki organizacij, društev socialnega varstva ter širše strokovne in zainteresirane javnosti. Ob prisotnosti predstavnikov z Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so razpravljali o predlogu resolucije o Nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006-2010, ki vsebuje strategije, cilje in ukrepe za modernizacijo sistema socialne zaščite, večjo ciljno usmerjenost ukrepov socialne politike, finančno vzdržnost sistema, uveljavljanje različnih oblik javno-zasebnega partnerstva, večjo stopnjo poslovne racionalizacije socialnih sistemov ter večjo odgovornost posameznikov. Razpravljavci so izrazili nujnost po natančnejši zakonski ureditvi statusa in financiranja družinskega pomočnika, opredelitvi socialno-varstvene mreže, javnih programov, socialno-varstvenih storitev in po jasnejši vlogi posameznih izvajalcev. Javno-zasebno partnerstvo bi moralo biti jasno opredeljeno, zlasti z vidika vlaganja v ta sektor. Omenjeni dokument, upošteva pripombe s posveta glede širitve mreže storitev in programov socialnega varstva, je Državni zbor sprejel marca 2006.

Posvet o izhodiščih za Zakon o romski skupnosti

Posveta, ki sta ga februarja organizirala Državni svet in Urad za narodnosti, so se udeležili predsednik Zveze Romov Slovenije in strokovnjaki za etnična vprašanja. Državni svet je romsko problematiko javno odprl že leta 2004 in sicer glede ekonomsko-socialne integracije Romov na področju urejanja in načrtovanja bivanjskih razmer, predšolske vzgoje in izobraževanja, zaposlovanja, dostopnosti do medijev, politične participacije. Zavzel se je za celovito ureditev, upoštevač evropske civilizacijske norme sožitja med etnično manjšino in večinskim prebivalstvom ter partnerski odnos med državo, lokalnimi skupnostmi in Romi kot enakopravnimi sogovorniki. Opozoril je, da obsežna področna zakonodaja parcialno ureja vprašanja, ki so povezana z romsko skupnostjo, z izvajanjem ukrepov pa se ukvarja več različnih ministrstev in služb. Zato je potreben poseben zakon, ki bi sistematično uredil položaj Romov v Sloveniji in nakazal možnosti, zlasti pa ustrezne načine, kako urediti odnose med državo, lokalnimi skupnostmi, večinskim prebivalstvom in romsko skupnostjo ter možnosti za njihovo ekonomsko in socialno integracijo. To v prvi vrsti zakonodajalcu nalaga tudi slovenska ustava. Predsednik Sušnik: "Seveda pa vsa načelnost in dobronamernost ustave in zakonodaje ne bosta nikomur koristili, če se ne bomo znebili občutka strahu pred drugačnostjo, če ne bomo pokazali volje, da se medsebojno spoznamo, če ne bomo pokazali razumevanja do drugačne romske kulture, njihovega načina življenja in jim priznali pravice, da ohranjajo svojo kulturno dediščino tudi v praksi. Prepričan sem in to so tudi današnje najvišje civilizacijske norme, da moramo biti odprta družba in večkulturnost razumeti kot možnost medsebojnega kulturnega bogatenja. Ta sposobnost in pa nenehno razvijanje medsebojnega dialoga sta v današnji globalizaciji velika prednost in zagotovilo, da lahko živimo skupaj."

Javna razprava o ptičji gripi

Državni svet je marca organiziral javno razpravo o takrat aktualni ptičji gripi. Z razpravo je Državni svet želel javnosti podrobneje razgrniti problem, ki je večplasten in zadeva več področij. Spregovorili so strokovnjaki in kompetentni predstavniki z različnih področij oziroma institucij: iz Veterinarske uprave, Inštituta za zdravstveno varstvo perutnine na Veterinarski fakulteti v Ljubljani, Direktorata za varno hrano z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Fakultete za kmetijstvo v Mariboru, Centra za nalezljive bolezni z Inštituta za varovanje zdravja, Inštituta za higieno Medicinske fakultete v Mariboru, direktor Perutnine Ptuj in Gospodarskega interesnega združenja Meso in izdelki, predstavniki Agencije za zdravila, Direktorata za javno zdravje, predstavniki iz živilske tehnologije, farmacevtskih podjetij, s področja sociologije in psihologije ter zveze potrošnikov. Predsednik Državnega sveta Sušnik je uvodoma poudaril, da lahko javna strokovna razprava pripomore k boljšemu razumevanju pojavnosti bolezni, ki jo je treba obravnavati interdisciplinarno. Državni svet pa je kot odprt prostor za javni dialog različnih mnenj stičišče strokovnjakov pri obravnavi aktualne problematike.

Obnovljivi viri energije

Državni svet in Klub slovenskih podjetnikov sta aprila organizirala posvet, kjer so sodelovali številni proizvajalci energije. Poudarili so, da je spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov zaradi varne in raznolike preskrbe z energijo, varovanja okolja ter socialne in gospodarske kohezije ena izmed prednostnih nalog EU. Cilj Slovenije je, da bo do leta 2010 dvignila delež električne energije iz obnovljivih virov energije na 33,6 odstotka. Le-ta je zapisan tudi v Resoluciji o nacionalnem energetskem programu, ki predstavlja slovensko vizijo ravnanja z energijo v širšem pomenu. Državni svet in njegova Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj podpirata iskanje novih virov energije še zlasti v smeri trajnostnega razvoja domačega gospodarstva, npr. izkoriščanje vetrne energije, biomase, sončne in geotermalne energije ter hidroenergije.

Posvet o nasilju nad starejšimi v javnosti

Državni svet, Zveza društev upokojencev Slovenije, Slovenska filantropija in mednarodna organizacija Agend in Help Age Internacional so junija ob svetovnem dnevu osveščanja in boja proti nasilju nad starejšimi organizirali posvet. Kot je uvodoma poudaril predsednik Državnega sveta Janez Sušnik, se vsakodnevno srečujemo z odkrivanjem nasilja nad starejšimi - v okviru družine, v okvirih institucionalnega varstva in v družbi nasploh. Osveščanje, izobraževanje in širjenje informacij o pomenu kakovostnega, zdravega ter psihično in fizično neobremenjenega starostnika bi moralo postati del vsakdanjika. Dandanes v družbi 21. stoletja prihaja do pomembnih družbenih sprememb. Da bi se starejši ljudje počutili kot enakovredni člani družbe, jim je treba omogočiti dostop do raznih

storitev in zagotoviti ustrezne življenjske razmere. Oblikovati je treba mrežo socialnih ustanov, upoštevati nove demografske strukture starejših ljudi, jim omogočiti medsebojna srečevanja, ustrezno oskrbo in nego, prilagojena stanovanja in druge njim prilagojene storitve.

Druga obletnica rasti Deklice z rastočo knjigo

Državni svet, SAZU, Mestna občina Ljubljana, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in društvo Rastoča knjiga so v septembru priredili slovesnost, ki je potekala pod geslom Nenehno povečanje in izboljšanje ter k temu spodbujati tudi druge. Udeležili so se številni predstavniki kulturnega in javnega življenja ter dijaki Gimnazije Bežigrad. Rastoča knjiga je projekt, ki deluje pod pokroviteljstvom Državnega sveta in se je začel v letu 2000, ko smo Slovenci praznovali 10. obletnico plebiscita, 1000-letnico Brižinskih spomenikov, 450 let prve slovenske knjige, 200 let Prešernovega in Slomškovega rojstva. Predsednik Sušnik je na slovesnosti poudaril, da s projektom na različne načine poudarjamo in prikazujemo pomen znanja, kulture in ustvarjalnega dela v preteklosti in sedanjosti ter spodbujamo novo ustvarjalnost. Na simbolni ravni promovira Slovenijo kot državo, ki je sicer majhna po svojih geografskih razsežnostih, a velika po svojih dosežkih. Z uresničitvijo tega zanimivega projekta bosta Ljubljana in Slovenija nakazovali pot, ki vodi k razvitemu medsebojnemu povezovanju in razumevanju vseh narodov in držav.

Predstavniki pokroviteljev projekta Deklice z rastočo knjigo

Prvi romski zdravilni gaj

Septembra se je v romskem naselju Kamenci zaključil Pharos projekt Romski most, ki ga je sofinancirala Evropska komisija in je namenjen uresničevanju politike enakih možnosti za vse občane ter zagotovitvi socialno-gospodarske vključenosti Romov. Skupaj z županom občine Črenšovci so podpisali pismo o nameri za ustanovitev romskega razvojnega partnerstva obmejnih regij. Podpredsednik Državnega sveta Jože Stanič je ob odprtju gaja povedal: »Otvoritev in skrb za gaj, ki bo hkrati namenjen tudi razstavljanju romske umetnosti, nudi romski populaciji oživitve starih tradicij zdravljenja in aktivno skrb za lastno dediščino ter trdno podlago za kakovostno integracijo v družbeno in gospodarsko okolje. To za Rome pomeni priložnost, da bodo lahko tudi sami aktivno skrbeli za svojo usodo, seveda ob pomoči in zavzetosti lokalnih skupnosti in pa

države. /.../ In prepričan sem, da se bodo ta prizadevanja še nadgrajevala v razvojna partnerstva na različnih področjih - kot na primer na gospodarskem in izobraževalnem področju, kjer pa tudi že tradicionalno poteka letni mednarodni romski tabor Kamenci, ki je namenjen enakopravnemu interdisciplinarnemu vključevanju mladih Romov v družbene in izobraževalne procese.«

Nastop romskih otrok ob odprtju romskega zdravilnega gaja

Sicer pa je Državni svet v svoji dvorani leta 2006 gostil kar 26 dogodkov, ki jih je organiziral sam ali skupaj z drugimi organizacijami. Med njimi je treba izpostaviti tudi posvete Problematika varstva pred erozijo in hudourniki (s Podjetjem za urejanje hudournikov), Reforma da, toda kakšna? (z Občanskim forumom), Kritika sodstvu (s Civilnim združenjem za nadzor nad institucijami), kjer so udeleženci iskali rešitve za zmanjšanje nepravilnosti v delovanju sodstva, Trajnostni razvoj in slovenska stvarnost, kjer so udeleženci razgrnili možnosti povezanosti turističnega razvoja s pridelavo zdrave hrane. Septembra je bil v sodelovanju s finsko ambasado organiziran seminar na temo Enake možnosti v Evropi. Finska ima eno najdaljših tradicij uveljavljanja žensk v politiki. Tudi Slovenija se vedno bolj zavzema za uveljavitev načela enakih možnosti za oba spola na vseh ravneh družbenega in gospodarskega življenja.

Ob svetovnem dnevu prostovoljstva 5. decembra pa so najzaslužnejši prostovoljci prejeli posebno že tradicionalna priznanja Državnega sveta.

IZDAJATEL: Državni svet RS, T: 01 478 97 98,

F: 01 478 98 51, www.ds-rs.si

PRODUKCIJA: Modra celica

TISK: Grafiko d.o.o.

NAKLADA: 1.000

Vse o Državnem svetu Republike Slovenije si lahko prebere na: www.ds-rs.si.